

Llengua catalana 11 Competències bàsiques

Pàg. 2

1.
Nom masculí que comença amb
consonant: del teló, al teatre
Nom femení que comença amb
consonant: per la pel·lícula, de la
protagonista, a la pantalla
Nom masculí o femení que comença
amb vocal: per l'actor, de l'artista, a
l'escenari

- La contracció **pel** és la suma de **per** + **el**.
- La contracció **del** és la suma de **de** + **el**.
- La contracció **al** és la suma de **a** + **el**.

2.
Anàvem en bicicleta **per la** carretera.
Ens vam quedar **a l'**hostal.
Posa la llanterna **a la** motxilla.
Aniràs **a la** biblioteca?
Tanca la porta **de l'**armari.
Pujaven **per l'**escala de cargol.
Va trencar el vidre **de la** finestra.
Es van trobar **pel** carrer.
Jugàvem **al** jardí.
Aquesta pilota és **del** Jordi.

Pàg. 3

3.
• Si no arribem aviat al cinema, ens
tocaran **butaques** separades.
• El protagonista de la pel·lícula va
perdre un dit per la **mossegada** d'un
lleó.
• L'obra que anem a veure explica les
aventures d'una família esbojarrada.
• Els espectacles a l'aire lliure han estat
suspesos per culpa dels forts **aiguats**.

Les paraules sinònimes són paraules
diferents però que tenen **el mateix**
significat.

4.
humorista graciós = humorista divertit
pel·lícula feixuga = pel·lícula avorrida
cantant lírica = cantant operística
mag destre = mag hàbil

Pàg. 4

5. Resposta model.
Enorme / ballarins / tocarà / grup

6.
Els **integrants** d'aquest **cor** passen
exàmens molt **difícils**.
Les **entrades** per veure l'**intèrpret** més
cèlebre de l'**actualitat** es van **vendre**
ràpidament.
Tots els **noticiers** han **anunciat** la
propera estrena del **llargmetratge** català
més esperat.

Pàg. 5

7.
• Propòsit per a l'any que ve: estudiar
més per no suspendre cap assignatura.
• Per a l'excursió cal portar: esmorzar,
dinar, gorra i calçat còmode.
• No t'oblidis de fer el que t'he dit:
regar les plantes i recollir la roba estesa.
• Aquesta tarda he de comprar: peix,
carn, ous i fruita.
• Ja està decidit: vull ser director de
cinema.

8.
• Els personatges de l'obra de teatre
eren: la protagonista, el seu germà,
la seva mare i un tiet.
• No us perdeu el millor espectacle del
món: el circ.
• El moment més espectacular del
concert: quan van apagar els llums
i tothom va encendre una bengala.
• Al final, a veure el musical hi anirem:
la Teresa, el Robert, la Laia i jo.

• Digues la veritat: la pel·lícula t'ha agradat molt, encara que sigui per a nens petits.

9. Resposta oberta.

Pàg. 6

10.

Sóc de fusta i porto cordes,
m'escolta tota la gent;
un arc em fa **pessigolles**
i grinyolo ben content.

El violí

A moltes orquestres m'hi apunto
blues, swing i també **jazz**,
en tinc tres que sempre es mouen;
bufa fort i em sentiràs.

La trompeta

T'ho dic que és net i clar
i ho sap prou bé
el qui el **tocarà**.

Encara no encertes
de qui et vull parlar?

El clarinet

Si l'estires i l'arronses
el sentiràs gemegar;
l'ajuden blanques i negres
perquè hom pugui **ballar**.

L'acordió

Sóc fill d'una cabra,
em pega el meu **amo**
i tothom tremola
sempre que jo mano.

El timbal

Tots en tenim,
ningú la veu
i el que no en **té**
no diu mai res.

La veu

Sóc plat i no duc **menjar**,
caic a terra i no em puc trencar,
sempre som dos a sonar
i mai no vaig sol a cantar.

Els platerets

Pàg. 7

1.

Desventurat / jove / avorrit / agressiu

2.

• Quan tanco els braços també tanco els ulls.

• Sóc infeliç quan vénis tard!

• No entenc la teva reacció, és molt fàcil d'entendre.

• L'Aina s'ha comprat un ós de peluix petit i car perquè està trista.

3.

Malalat: sa

Perdre: trobar

Sec: mullat

Clar: fosc

Pàg. 8

4.

Al carrer on viuen les Bessonnes s'hi fa la Fira del Comerç Just. La Teresa, l'Anna i l'Helena hi volen ajudar: s'han posat les seves granotes texanes i despatxen com si ho haguessin fet tota la vida... (...)

Oh, mireu quines joguines de fusta! I les fan a mà! Crida la Teresa, bocabadada davant d'una parada.

aquí hi ha uns mocadors maquíssims. Fa l'Anna.

5.

Un diàleg és la conversa entre dues o més persones amb l'objectiu d'entendre's.

6.

NI OFICI NI BENEFICI

4. A l'hora de dinar, la mare li preguntava com anava la feina.

–Bé, mare. Però m'he de comprar unes sabates noves, una corbata i també la gavardina.

3. –Tant és si és estiu com hivern. Un detectiu ha d'anar com cal (...)

5. –Això és necessari, fill? Si fa una calor que obre les pedres!

2. –Home, Nicanor! Que som al pic de l'estiu!

1. Al migdia, el veí Nicanor li va fer un rètol ben fet. A més, li comentà:

–Mira, Manel, un detectiu ha d'anar ben vestit, amb corbata, sabates i gavardina.

Pàg. 9

7. Resposta oberta.

Pàg. 10

8.
Busca-raons / poca-solta / pèl-roig / gira-sol / penja-robres / para-xoc.

9.
Entre desena i unitat: trenta-quatre, seixanta-set
Entre unitat i centena: dos-cents, nou-cents
Abans i després de la *i*: vint-i-u, vint-i-cinc

10.
Set-cents trenta-nou
Vint-i-quatre

11.
La Teresa té **cinquanta-dos** anys.
Si véns et donaré **trenta-set** euros.
Quan érem petits teníem una colla de **vint-i-tres** amics.

Pàg. 11

1.
• Quines paraules s'escriuen amb **C**?
Cercle
• Quines paraules s'escriuen amb **Ç**?
Feliç, descalça, cançó.
2.
Forçut / bicicleta / veloç
Acrobàcia / encendre / braç
• ESCRIU les paraules que portin **Ç** al final: **veloç**, **braç**.
• ESCRIVIM **Ç** davant de **a**, **o**, **u**, com per exemple **forçut**.
• ESCRIVIM **C** davant de **e**, **i**, com per exemple **bicicleta**.

Pàg. 12

3.
ÇA: plaça, alçada
CE: tòrcer, cercle
CI: circ, monocicle
ÇO: llençol, calçotets
ÇU: traçut, forçut

4. Resposta oberta.

5.
• El **forçut** s'ha tret el **cinturó** per domar els tigres.
• El **pallasso** puja a la **bicicleta** i intenta **caçar** les feres.
• Els lleons tenen **puces**.
• Al **pallasso** trist li han caigut els **calçotets**.
• El mes de **març** el **circ** vindrà amb **cent** acrobates i trapezistes.

Pàg. 13

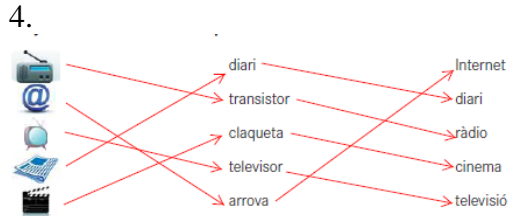
6. Resposta oberta.

Pàg. 14

1.
Ràdio / televisió / revistes
Diaris / internet / cinema
2.
Cinema: Representació d'imatges en moviment en una pantalla.
Diari: Periòdic informatiu que es publica cada dia.
Televisió: Transmissió a distància d'imatges en moviment i de sons per mitjà d'ones o bé de cables.
Revista: Publicació periòdica amb millor qualitat de paper que un diari i amb il·lustracions abundants.
Ràdio: Transmissió a distància del so, especialment de la veu humana i la música, en forma de programes.
Internet: Xarxa informàtica mundial de comunicació que transmet informació.

Pàg. 15

3.
Ràdio / internet
Cinema / diari
Revista / Televisió

Pàg. 16

- 5.
- Els senyals de perill tenen forma de **triangle** emmarcat amb color **vermell**.
  - Els senyals de prohibició tenen forma de **cercle** emmarcat amb color **vermell**.
  - Els senyals informatius són de color **blau**.

Prohibits els gossos.
S'ha de parar.
Atenció semàfor.
Hospital.

Pàg. 17

- 7.
-
- Hospital.
Prohibit utilitzar el mòbil.

Serveis.
Dones i homes.

Centre comercial, etc.
Utilitzar escales mecàniques per pujar.

Bancs, etc.
Euro.

Estacions, etc.
Aeroport.

Estacions, aeroports, etc.
Informació.

8. Resposta oberta.

Pàg. 18

- 9.
- El contrari de vellesa: Joventut
  - Municipi amb un gran nombre d'habitants: Ciutat
  - Es té quan s'està feliç: Felicitat
  - Persona en edat infantil: Infant
  - Bot, saltiró: Salt
  - Aire en moviment: Vent
  - Contrari de ple: Buit

- 10.
- Quina **quietud**, tot està quiet i en silenci!
  - No posis cap **líquid** en aquesta ampolla perquè està foradada i gotejarà.
  - L'**Alfred** té molt de **fred** i està tremolant.
  - El color preferit de l'Esperança és el **verd**.

11.
Julivert / guepard / laberint

Pàg. 19

- 1.
- La Cristina i en Tomàs són a l'hort a buscar albergí-**nies**.
  - Com són les síndries quan són madu-**res**?
  - Què dius! M'importa un ra-**ve**!
  - Quan ve la tardor, el ra-**im** és boníssim!
  - Si vols collir roselles, qua-**tre** mans necessitaràs.

2.
Albergínies, madures, rave, raïm,
quatre.

3.
par-ra / casta-nyes
madui-xes / brò-quil
fi-gues / prés-sec

Pàg. 20

4.
LA CEBA / LA POMA

5.
Vestida, plorar, tenint.

Vestir, plorar, tenir.

- S'anomena INFINITIU de la forma d'un verb quan acaba en **-ar**, **-er** o **-re** i **-ir**, segons la conjugació a què pertany. Com per exemple: cantar, **néixer**, prendre i **vestir**.
- S'anomena GERUNDI la forma del verb que expressa una acció simultània i normalment acaba en **-ant**, **-ent** o **-int**. En són un exemple: saltant , **fent**, servint.
- S'anomena PARTICIPI la forma verbal que expressa una acció acabada. Per exemple: acabat, entès, **preferit**.

Pàg. 21

6.
INFINITIU (-ar, -er, -re, -ir): seguir,
estendre.
GERUNDI (-ant, -ent, -int): volant,
recollint.
PARTICIPI (acció acabada): robat,
parlat, rigut, après.

7.
• És una capseta xica, rodoneta,
plena de muntanyes bones per **menjar**.
Si no m'endevines,
vés-ho a **preguntar**.
• **Menjant**, **menjant** ve la gana.
• **Guanyant** i **perdent** s'aprèn.

8. Resposta oberta.

Pàg. 22

9.

oloraré	sentit	controlava	encendre
voler	coent	escriurà	caminant
bulliries	marejar	dibuixés	escombrat
sortint	clarejava	aprendre	vingut

10.
Infinitiu: voler, marejar, aprendre,
encendre.
Gerundi: sortint, coent, caminant.
Participi: sentint, escombrat, vingut.

11.
Gerundi / participi / infinitiu / participi /
gerundi / infinitiu:

Pàg. 23

1.
Il·lusió, llapis, canell, pel·lícula,
col·lecció, al·lèrgia, enllaç, intel·ligent,
groller, llaua.
• La ela geminada (**ll**) mai s'escriu ni a
principi ni a **final** de paraula, i sempre
s'escriu entremig de dues **vocals**.

2.
La **Mireia** i els seus amics han anat a
passar un cap de setmana a la **vall** de
Boí.
Ella és la darrera que ha entrat al grup, i
per això li diuen «la **novella**».
En **Marcel·lí**, que és **veí** de la Carme,
vol escriure una **novel·la** d'aventures
amb les vivències de la **colla**.

3. Resposta oberta.

Pàg. 24

4.
Tinc molta por i estic tremolant.
Vols anar a passejar o fer la migdiada?
Digue'm la veritat i aixó podré confiar
en tu.

5.

No vol dormir ni deixa dormir a ningú.
No us oblideu de portar res ni arribeu tard.
No hi ha sucre ni sal.

6. Resposta oberta.

Pàg. 25

7.

- No només ets simpàtica, **a més a més** tens molt bon cor.
- M'agradaria molt anar al cinema amb vosaltres, **però** sóc al llit amb febre.
- El problema no és que siguin sorollosos, **sinó que** facin soroll a la nit.
- M'agradaria parlar davant de tothom **però** em fa molta vergonya.
- No és que parleu una mica, **sinó que** no calieu ni sota l'aigua.

8.

La mosqueta ha fet un bot **i** ha caigut d'esquena.

No pot menjar civada **ni** pinyons pelats.

A la muntanyeta no hi neva **ni** hi plou.

Que és fill de mare verge **i** està mig mort de fred.

No en trobo perdut **ni** guatlla **ni** una pobra pastora que guardava el bestiar.

Jo la gata no l'he vista **ni** sentida miolar.

Sóc pobre **i** no envejo la vida del ric.

9. Resposta oberta.

Pàg. 26

1.

- Més:** Paraula que expressa la unió de dues quantitats.
Mes: Una de les dotze parts en què es divideix un any.
Dóna: Forma del verb *donar*.
Dona: Senyora.
Pèl: Cabell.
Pel: Contracció de *per + el*.

2.

Bota / bóta
Os / ós

Pàg. 27

3.

Marró
Taló
Marró i vermell
Tapada
Verticalment
De plàstic
Al costat dret
Un

4.

- **Si** els teus pares diuen que **sí**, estarem molt contents que vinguis amb nosaltres al parc.
- El **meu** gat ha agafat la mania de passar-se la nit fent **mèu**.
- Quan va fer divuit anys, **mon** pare va marxar de casa per anar a veure **món**.
- **Té**, t'he preparat un **te** perquè entris en calor.

Pàg. 28

1.

- Puzles
- Cantar
- Llegir
- Automòbils

2.

- Escacs:** Joc de taula de naturalesa recreativa i competitiva per a dos jugadors.
Excursionisme: Activitats de caminar i descobrir l'entorn muntanyós.
Bricolatge: És l'activitat manual que realitza un mateix per a la creació, el manteniment o la reparació de la llar en especialitats com ara paleta, fuster, etc.
Cuina: Art i tècnica de preparar aliments.
Filatèlia: Estudi dels segells de correus.
Modelisme: Reproducció a escala reduïda de monuments o edificis.

Origami: És l'art japonès de fer figures plegant paper.

Pàg. 29

3. Resposta oberta.

4.

Dibuixa / atreveixes / vaig / butxaca / vaig / dibuixar

5.

Viatjar / cotxe / xocolata / jutjar

6.

Aleshores vaig fer aquest dibuix amb quatre gargots.

I vaig engegar:

- Això és la caixa. El be que vols és a dins.

Però vaig quedar ben parat quan vaig veure que la cara del meu petit jutge s'il·luminava:

- És exactament així, que el volia ! (...)

Aviat / potser

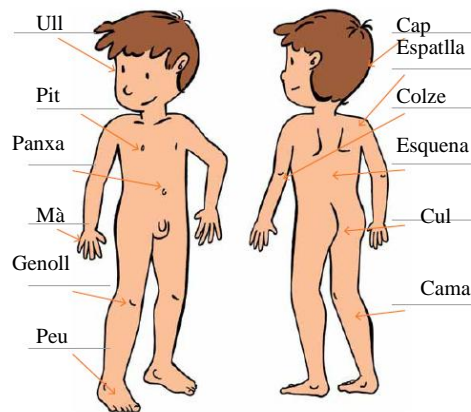
5.

- He begut aigua. Ja estic **millor**.
- **Demà** aniré al metge perquè em faci una anàlisi.
- **Potser** t'hauràs d'aixecar **aviat** si vols fer esport.

6. Resposta oberta.

Pàg. 30

1.

2.

- Tenim **dos** genolls i **dos** colzes.
- A la pell hi ha **milers** de pèls.
- El nostre cos es compon de **molta** aigua i **multitud** de cèl·lules.
- Tenim **vint** dits: **deu** a les mans i **deu** als peus.

3.

Cuixa / turmell / cella / parpella

Pàg. 31

4.

Demà / millor